

2016 09 11

Svensk utskrift till film Motiverende Intervju «Motstand»

Stian på NAV – kontor

NAV = Socialkontor Arbetsförmedling Försäkringskassa

Medverkande: Johannes Lindrupsen skådespelare och Tore Børtveit psykolog

Filmen producerad av KoRus- Øst Kompetansesenter rus – Region Øst

med stöd av Hälso- och beredningsdirektoratet

Filmen finns på Youtube samt på www.helsedirektoratet.no

Översättning: Stina Kúnstlicher mikur.se

Granskad av Christina Näsholm symposium.se i samarbete med Tore Børtveit

1. **Handläggaren Tore:** ... Hur gick det, lyckades du komma iväg till konserten?

1. **Stian:** Ja

2. **T:** Du pratade om det förra gången att du...

2. **S:** Jo jag tog mig dit ... jag var där

3. **T:** Var det OK?

3. **S:** Det var väldigt bra.

4. **T:** Ja, det var något du hade väntat på ett tag det bandet...

4. **S:** Ja, det var väl ett år eller så.

5. **T:** Jaja, och äntligen kom de!

Ja, men ok, det var inte för att prata om en konsert som jag har kallat dig till detta möte. Vi har fått ett brev från arbetsprövningen på Fretex, jag kan säga rätt ut att det inte var något vidare trevligt brev. De skriver om dig där att det har varit, ska vi kalla det utmaningar, problem. Du har inte dykt upp skriver de, många dagar. Du har kommit försent står det, du har varit ... de kallar det för att du har visat en negativ hållning inför arbetsuppgifter, och två gånger har du gått för tidigt. Och de skriver att de överväger om de över huvud taget kan erbjuda dig den arbets ... om de kan upprätthålla sitt erbjudande till dig.

Så, vad är det som händer Stian?

5. S: Det har bara varit ett dåligt upplägg, hela grejen. Alltså, det är ett helt idiotiskt jobb, det är inte ett jobb ens. Det enda de har bett mig göra är att gå runt och sortera strumpor och tomflaskor hela dagarna.

6. T: Mmm... som väl var något du blev informerad om när vi var där, att det var så ...

6. S: Jo, men jag trodde inte att det *bara* skulle vara det. Jag trodde att jag skulle få göra något meningsfullt också. Det är inte så motiverande kanske?

7. T: Nej, det kan du säga, men detta är ju en typ av arbetsuppgifter som... ja, liksom, arbetslivet är ju sånt. Det är många arbetsuppgifter som inte är så spännande, och arbetsprövning en är ju för att se ifall du klarar av att genomföra de uppgifterna.

7. S: "Klarar av", men alltså det är ju att göra något som inte är motiverande överhuvudtaget. Det är alltså att sitta och sortera flaskor vi snackar om, du vet ju vad jag vill göra! Jag vill hålla på med spelutveckling, hålla på med kultur, kreativa saker. Då får man inte ut nått av att stå där.

8. T: Ja jag förstår det, men, men ... och den vägen är möjlig att gå, mot det, det kan gott vara att det kan gå... men allt har en början och arbetsprövningen är en början.

8. S: Det måste ju finnas andra lösningar, har du provat att stå där själv? Stå där borta och sortera flaskor...

9. T: Nej, jo det, det jag gör, det finns många arbetsuppgifter som jag gör som inte är så intressanta, et måste jag erkänna, också här, men i alla fall. Arbetsprövningen och så! ... kommer du att se, du ska igenom arbetsprövningen, det var vår plan och så skulle du ...

9. S: Men jag har försökt ... och så kommer den här, när du kommer dit ...

10. T: Det ser ju inte riktigt ut kanske som att du har ...

10. S: Men jag försöker ju! Och när man kommer dit och så är det en chef som är en skithög. När jag kom i tisdags till exempel så kom jag med bussen. Den var försenad kanske tio minuter, och så fick jag skäll, det är ju inte mitt fel att jag kommer försent när bussen är försenad.

11. T: Ja, men det är klart när du kommer... han skriver här att två av veckodagarna så kommer du försent. Så det är klart att då blir det inte så...

11. S: Men det är väl inte mitt fel att bussen inte går?

12. T: Nej, det var *den* gången då. Men det var väl andra gånger och då var det väl andra saker som har bidragit. Det är klart att när du kommer försent många gånger så kommer du inte bli mött med blommor och halleluja liksom, det är klart att du får höra det då, så är ju arbetslivet.

12. S: Jag vet ju det.

13. T: Vi kommer ingenstans nu Stian, nu står vi bara och trampar. Håller du med mig om det?

13. S: Ja!

14. T: Detta blev helt... detta kom ut fel, jag får be om ursäkt för det och så får vi ta det på ett annat sätt. Det som har hänt har hänt, som jag förstår det så är det inte några fel i det här brevet.

Du känner igen det som står där ...

14. S: Ja

15. T: och jag vill gärna höra, vad är det som pågår? Vad är orsaken till att detta inte fungerar? Förklara för mig så ska jag försöka höra på ordentligt.

15. S: Jag har inte lätt att hitta motivation. Och så har jag försökt söka jobb i många år och försökt att få till nått men det är inte så lätt när man bara blir mött av negativa saker. Och man försöker, man vill göra något, jag skulle försöka få till det men det är inte så lätt heller när det inte är motiverande på något sätt, och när man dessutom bara får höra negativa saker, inte något positivt när man gör nått bra, bara negativt när man inte gör det bra. Och då får man inte någon bra känsla.

16. T: Så det är sättet du blivit bemött på som har utmanat din motivation.

16. S: Ja det är ju det, och så är det ju... Som jag sa så sysslar jag ju med andra saker, du vet ju att jag spelar till exempel, och då blir det ju mycket nattetid, då är det inte alltid jag klarar att gå upp heller. Och då är det ju inte så lätt, när man inte är van att vara där och man är van att inte göra så mycket, och plötsligt ska man vara där varje dag från åtta på morgonen.

17. T: Så spelandet kommer liksom i konflikt med det och att komma dit.

17. S: Ja men samtidigt så är det ju det att om man får till någonting, att man måste göra det också, jag kan inte bara leva mitt liv nu med att sortera tomflaskor, och det är ju så att jag har svårt att hitta motivation i andra saker också, jag har inte fullföljt gymnasiet, jag har inte gjort något som helst. Det är inte det att jag tycker att det är roligt, jag gör ju mitt bästa liksom.

18. T: Mmm, ditt bästa, och det har du också gjort nu tänker du.

18. S: Ja, jag har ju försökt!

19. T: Du har gjort ditt bästa, försökt, ansträngt dig, och så upplever du att du har blivit bemött på ett sätt som inte är ok.

19. S: Ja.

20. T: Ja, jag kan fråga lite om vad du har tänkt, vad såg du framför dig när du började?

20. S: Nej alltså, det är ju det att jag vill komma vidare, jag har inte lust med att bara vara hemma och bo i morsans källare, det är inte så jag har lust att leva resten av livet.

21. T: Så när du började med det här så var det en del av något mer än...

21. S: Ja, för du vet ju, som jag sa så har jag lust att syssla med spelutveckling, jag har lust att syssla med kultur, lust att hålla på med såna saker, och då måste man ju börja nånstans, det förstår jag också, men det hade ju kunnat vara nått annat.

22. T: Och önskan om att detta "något annat" skulle komma tidigare, eller vara mer tillgängligt för dig.

22. S: Ja, på ett eller annat sätt. I alla fall, det blev inte som jag hade tänkt mig.

23. T: Nej det förstår vi, det förstår vi. Men bara så att jag har förstått allt, en slags sammanfattning, du kom till Fretex och du fick arbetsuppgifter som du visste om, det förstår vi, men det blev för mycket av det och du upplevde att din motivation blev utmanad, lusten till att vara där, intresset för att samarbeta.

23. S: Ja

24. T: Att du blev bemött på ett sätt av din chef som du kände var väldigt skevt. Det var fokuserat på det negativa, inte så mycket på det som du visade som var positiva saker.

24. S: Ja

25. T: Och några gånger var det beskyllningar för saker som du inte kunde hjälpa, det kom saker i vägen för att du skulle kunna komma som inte hade med dig att göra, och det kändes orättvist.

25. S: Absolut.

26. T: Och att du har lagt ner mer tid på spelandet än vad du hade planerat och det har gått ut över möjligheten att kunna komma i tid. En del av spelandet hänger ihop med ditt stora intresse, din stora passion, det förstår jag, men det hänger också ihop med att du önskar att på ett sätt få mer balans i din vardag för det blir för mycket negativt på arbetsprövningen, det blir för mycket som du känner att du inte får till, och spelandet är en slags balans i relation till det.

26. S: Ja det kan man säga.

27. T: Om du nu lyfter blicken, nu är vi här. Du har fortfarande den platsen, än så länge, om man får säga det så. Om du lyfter blicken nu, hur går vägen vidare? Vad tänker du?

27. S: Hmm

28. T: Det är det vi ska bestämma idag.

28. S: Jag förstår ju att jag måste göra nånting.

29. T: Du måste göra nånting.

29. S: Ja, jag måste ju det, jag vill ju vidare, jag vill inte sitta här resten av livet heller.

30. T: Du vill inte gå och träffa såna som mig som hela tiden kallar in dig till obehagliga samtal.

30. S: Nej jag vill ju inte det, det är ju inte roligt det heller.

31. T: Vad ser du framför dig, vad har du tänkt?

31. S: Nej, det vet jag inte.

32. T: Är det ok om jag skissar på några alternativ?

32. S: Ja.

33. T: Jag ser i alla fall framför mig tre möjliga alternativ. Eller, möjliga och möjliga, men tre alternativ. Ett alternativ är att du helt enkelt avslutar arbetspraktiken och inte gör någonting. Det betyder att du blir av med arbetsrehabiliteringspengarna och det betyder att du då måste få dina pengar från socialkontoret, så som det var förut, för länge sen. Och du vet vad det innebär.

33. S: Ja.

34. T: Det är ett alternativ, då slipper du ha med såna som mig att göra, i alla fall i såna här sammanhang. Och du slipper Fretex och du slipper arbetsprövningen. Ett annat alternativ är att du än en gång kastar dig ut på arbetsmarknaden på egen hand och försöker hitta något arbete som du kan finansiera din tillvaro med. Det har du försökt några gånger tidigare. Det tredje alternativet är att försöka samla dig igen för att ställa in dig på att göra så gott du kan med att fullfölja arbetsprövningen på ett sådant sätt att du kan komma vidare med något som kan upplevas som mer meningsfullt för dig. Vad tänker du om detta?

34. S: Jag kan ju inte göra ingenting, det går ju inte.

35. T: Nej, ok.

35. S: Det blir ju... det är ju helt omöjligt, jag måste ju ha något att leva av, jag måste ju ha pengar jag kan ju inte, jag kommer ju inte ...

36. T: Så, första alternativet är liksom inte, det tar vi bara bort?

36. S: Nej, jag är ju inte dum, jag förstår ju att jag måste göra något

37. T: Så det tar vi bara bort

37. S: Ja

38. T: Mhm Vad tänker du?

38. S: Jo, vi har ju pratat om, jag har ju försökt att skaffa jobb själv innan och det är ju inte så lätt det heller, det är ju inte det enklaste i världen.

39. T: Så på ett sätt så står vi egentligen kvar med alternativet att försöka att fortsätta.

39. S: Ja

40. T: Ja, och det låter ju på ett sätt som att det är två listor här. Den ena listan är allt det som är negativt, som har varit negativt för dig, obehagligt för dig, svårt för dig på Fretex. På sättet du blivit bemött, med arbetsuppgifterna du blivit tilldelad, med att spelandet har frestat dig så mycket att det har gått ut över din kapacitet att genomföra den plan du hade. Så det är på den ena listan, säkert mer där också men i alla fall de sakerna. Och på den andra listan, en önskan om att du ska komma vidare, en önskan om tillgång till mer intressanta praktikplatser, kurser som kan upplevas som mer relevanta, som upplevs som mer motiverande, och som ger dig en känsla av att du kommer närmare din dröm om att kunna jobba med kultur och spel.

40. S: Ja.

41. T: När du ser på, när du hör på de här listorna Stian, vad tänker du?

41. S: Det är ju ingen av dem som är kul höll jag på att säga, det är ju... jag förstår vart du vill komma, jag förstår ju vad...

42. T: Hmm Det känns mest som pest eller kolera

42. S: Jag förstår ju vad jag måste, är tvungen att göra

43. T: Vad måste du ?

43. S: Jag måste gå tillbaka dit. Försöka att göra det färdigt.

44. T: Försöka göra så gott du kan.

44. S: Jag ska ju vidare.

45. T: Du ska vidare.

45. S: Ja.

46. T: Det upplever du som nödvändigt

46. S: Ja

47. T: att komma vidare. Och att komma tillbaka till Fretex är inte något trevligt, det är ingenting du vill, det är inget du har lust med, det är något som är mer nödvändigt för dig.

47. S: Ja.

48. T: Jag skulle vilja komma med ett konkret förslag ifall det är ok. Det är att jag ringer och avtalar ett möte med Larsen som är han du haft mest med att göra på Fretex. Vi får till ett möte, vi försöker lägga saker bättre tillrätta från vår sida. Och förslaget innebär att du, från din sida, gör allt du kan för att samla dig och med ny inställning ta dig till mål. Vad tänker du om det?

48. S: Ja, det är bra.

49. T: Det är bra

49. S: Ja.

Översättning: Stina Kúnstlicher mikur.se

Granskad av Christina Näsholm symposium.se i samarbete med Tore Børtveit